

Det er i retssalen, man hører flest løgnehistorier

Hans og Karoline er gift, begge omkring 50 år og forældre til to piger, Sofie og Emma. De bor i en provinsby og er i arbejde.

I 2004 fortalte Sofie, dengang 12 år gammel, at hun gennem længere tid var blevet seksuelt krænket af sin mosters mand, Ivar. Af frygt for at han ville gøre alvor af trusler mod både hende og hendes forældre, fortalte Sofie det ikke til sine forældre, men betroede sig til en sygeplejerske på hospitalet, hvor hun var indlagt med en række fysiske symptomer.

Hans: Sofie havde forlangt, at vi ikke måtte få noget at vide. Vi fik kun at vide, at hun ikke fejlede noget fysisk, og at vi skulle tage det med ro. Sådan gik der 14 dage, hvor vi var både frustrerede og forvirrede, indtil psykologen på hospitalet sagde til Sofie: Du bliver nødt til at informere dine forældre, så de kan passe på dig.

Karoline: Dengang vi ikke vidste noget endnu, tænkte jeg faktisk: Jeg er fandme bange for, at det har noget med min svoger at gøre. For når man sagde farvel til ham, så tog han de voksne kvinder på brysterne. De sidste mange år har jeg ikke villet give ham farvelkrammer, for jeg ville ikke have, at han skulle pille og røre ved mig. Men jeg havde ikke lagt mærke til, at han gjorde det ved børnene. Jeg havde ikke tænkt, at han kunne gøre børnene noget.

Hans: Det var jeg jo heller ikke klar over. På et tidspunkt havde Ivar det med, at han kørte hånden op ad låret på folk, han sad ved siden af. Det kunne jeg ikke ha', så havde jeg ham op og hænge ad køkkendøren en dag og fortalte ham, at nu var det nok. Så stoppede han i lang tid, og så troede jeg egentlig, at det var det. Bagefter kan man jo godt se: Hold da kæft, hvor har man været naiv! Men Sofie var utrolig glad for at besøge sin moster. Hun fortalte jo aldrig, at hun ikke var glad for Ivar. Hun blev mere og mere syg og fandt på undskyldninger for ikke at ville ud til moster, men vi kunne ikke se sammenhængen på det tidspunkt. Det

kunne vi så godt bagefter. Nu er der mange ting, der giver mening. Det gjorde det bare ikke dengang.

Karoline: Sofie har aldrig været vred på os, men hun har stillet spørgsmål: HVORFOR? Det er ikke mere end et par måneder siden, at hun havde behov for lige at runde det igen. Hvorfor gjorde I ikke noget? Hvorfor så I det ikke? Hvorfor fandt I jer i, at han løj? Vi har forklaret hende, at når man er i det, så ser man det ikke. Man skal vide, hvad man skal lede efter. Vi har også spurgt hende, hvorfor hun ikke dengang kom til os og fortalte det. Jamen det turde jeg ikke, svarede hun. Han var jo voksen. Jeg troede, det var sådan, voksne var.

Ivar meldte sig selv til politiet, da han ikke ville have beskyldninger om seksuelle krænkelser siddende på sig. Han blev imidlertid sigtet og et halvt år efter fundet skyldig og idømt 60 dages ubetinget fængsel. Ivar ankede dommen og blev frifundet i landsretten.

Hans: Det var hårdt at høre, at han blev frikendt. Vi havde ikke på nogen måde forestillet os det. Det kom som et chok for os. Det gjorde det for alle. Ivars forsvarer sagde, at han havde gjort det for sjov. At man skulle tage hensyn til, at Ivar var ordblind, at han havde haft det svært i skolen, og at han ikke havde gjort det for at skade, kun for sjov. Det skulle vi så kunne modbevise, og det kunne vi ikke. Det sted, der bliver fortalt flest løgnehistorier, er i en retssal.

Karoline: Sofie var fuldstændig knust. Hun stod tilbage med en følelse af, at folk ikke troede på hende. Vi sagde til hende, at det at blive frikendt ikke var det samme som at være uskyldig, men Sofie følte, at det var helt uretfærdigt. Og hun følte, at nu skulle hun passe på: Jeg har sladret, nu kommer han og slår mig ihjel. Det endte jo med at splitte familien fuldstændigt, og Sofie følte, at det var hendes skyld. Hun blev angst i sådan en grad, at det endte med, at hun blev indlagt i 21 måneder på børne- og ungdomspsykiatrisk afdeling.

Karolines familie bor i nærheden af hinanden, og der har været et godt familiesammenhold. Da de seksuelle krænkelser blev afsløret, valgte nogle familiemedlemmer at støtte Karoline og hendes familie. Andre valgte at støtte Karolines søster og hendes familie. Karoline har i dag ingen kontakt til sin mor, søster og svoger.

Hans: Vi ser dem af og til, men når vi møder dem i bybilledet, er det som at møde personer, vi har set før, men ikke kender.

Karoline: Der er flere, der har spurgt: Hvorfor flytter I ikke bare? Men så flygter vi fra noget, som vi ikke har noget med at gøre. Vi har spurgt Sofie, om hun synes, vi skal flytte, men hun siger: Nej! Her *ved* jeg, at jeg kan møde ham. Og hvis jeg møder ham, så ved jeg, hvor jeg kan rende hen. Jeg ved, hvem jeg kan gå ind til. Hvis jeg flytter et andet sted hen, og han lige pludselig står der, så ved jeg ikke, hvad jeg skal gøre, og hvor jeg skal gå hen. Så vi har snakket med Sofie om, hvad hun skal gøre, for en eller anden dag vil de møde hinanden, det kan ikke undgås. Vi prøver at klæde hende på til det. Hun handler i Brugsen hernede og i Føtex, og der kommer han forbi hver eneste dag, det ved hun.

Hans: Ivar fik at vide, at han skulle holde sig væk, men da han er frikendt, kan du ikke få et tilhold på ham. Når du er frikendt, er du uskyldig. Der er også mange, der har spurgt, om vi ikke har haft lyst til at gøre noget. Og som jeg siger: Nu er det knap så slemt, men i starten var det nok godt, at jeg ikke mødte Ivar i en forretning, der solgte skovle og spader, for det er så uretfærdigt, at en mand kan ødelægge en familie og gå fri. Følelsen af at kunne komme til at gøre ham noget er ikke så stærk længere, for det er der ikke nogen, der vil vinde noget ved, men den dukker op, hver gang Sofie får det skidt.

Karoline: Ja, for hver gang Sofie får det skidt, bliver vreden faktisk stærkere. Sådan har jeg det. Det er på grund af overgrebene, at hun nu har fået diagnosen atypisk paranoid skizofren, det er jeg sikker på. Så når jeg ser hans bil holde et eller andet sted, så kan jeg godt finde på at køre et andet sted hen og handle, for jeg er bange for at sige noget dumt eller gøre noget dumt. Det er ikke, fordi jeg er bange for ham, men jeg er bange for min egen reaktion.

Karoline: Vi har været meget åbne over for hinanden, for vi blev ret hurtigt klar over, at hvis vi skulle igennem dette her, blev vi nødt til at fortælle hinanden næsten alt, hvad vi foretog os. Da det var værst, var julegaverne den eneste hemmelighed, vi havde for hinanden.

Hans: Da det hele startede, skulle vi jo have aggressionerne ud. Man kan måske godt sige, at på det tidspunkt var der hævntørst eller nej ... ikke tørst, men lyst, hævnlyst. Den var ufattelig stor lige i starten, men vi blev nødt til at få tankerne væk, fordi det nyttede ikke, at de blev ved med at køre rundt i hovedet. Det gjorde vi så ved at rive trappen i gangen ned. Vi havde snakket om det i lang tid og ikke fået gjort noget ved det, men nu ... vi kunne ikke rigtig komme nogen steder, og der skulle ske noget, så den skulle bare rives ned.

Karoline: Jeg følte i hvert fald, at jeg fik nogle af aggressionerne ud ved at sidde derude og høvle al den fernis af. Det tog lang tid, men det var godt at gøre. Og da det var ordnet, så rev vi køkkenet ned og fik nyt køkken sat ind. Og så tog vi badeværelset og fik nyt tag på. Så på den måde har vi fået nogle gode ting ud af det. Jeg ved ikke hvordan, men jeg følte bare, at vi fik mange flere kræfter, end vi egentlig havde. Det har vi også snakket om senere, at det var underligt, at vi havde så mange kræfter og blev ved med at kæmpe derudad.

Hans: Det var ønsket om at få Sofie hel igennem det her, der var drivkraften. Vi havde jo også vores yngste datter, Emma, at tænke på. Hun stod også midt i det hele, så der var mange udfordringer med at få det hele til at hænge sammen, også økonomisk. Men jeg tror sådan set bare, at ønsket om, at Sofie, men også Emma skal få en god tilværelse, har holdt gejsten oppe og givet os energien.

Karoline: Uden at vi har tænkt over det, har vi brugt meget at sidde ude i drivhuset og tale sammen. For det første var der nogle ting, som andre ikke behøvede at høre, og derude kan du se, om der kommer nogen. Det overblik er rart at have. Vi har en bænk stående derinde. Om sommeren har vi et lille cafebord og to stole. Om vinteren sætter vi varme på med en olieamin. Vi har også brugt drivhuset som vores samtalerum med Sofie. Hun føler, at det er et

'helt alene-rum'. Jeg havde det faktisk på samme måde med min far. Han havde en grusgrav ude ved stranden, og hvis der var noget, man skulle snakke om, så var det altid i grusgraven, vi snakkede. Det var ikke hjemme. Jeg tror, det er noget af det samme med drivhuset. Her befinder vi os godt.

Karoline: Tidligere holdt vi altid jul sammen med familien. Det stoppede, og imens det hele har stået på, har vi lejet et sommerhus og holdt juleaften der. Der har vi kunnet slappe af. Der snakkede vi ikke om *det*, vi tænkte ikke på *det*. Ligesom på vores campingture, der er vi også fuldstændig afslappede. Det første, vi gør, når vi kommer på en campingplads, det er lige at undersøge, om Ivar og hans familie er der eller har været der, for de tager også på camping. Når vi er blevet spurgt om, hvorfor vi spørger, har vi ikke lagt skjul på, at Ivar ikke har været god ved vores datter. Så siger de: Fint, så kommer de ikke ind her, mens I er her. Når vi så har sagt til Sofie: Han er her ikke, og han kommer ikke, så har hun sluppet af.

Hans: På den måde har vi egentlig udstillet Ivar nogle steder, men det er vi ligeglade med, for vi har sikret os, og vi har haft nogle steder, hvor vi er fredet. Jeg ville ønske, at vi på en eller anden måde helt kunne slippe for Ivar. Om han så tager til Grønland eller Sydafrika, det er sådan set fløjtende ligegyldigt, bare vi ikke skulle høre mere til dem overhovedet.

Karoline: Eller se dem. Nok mest at se dem. Jeg håber, hver gang jeg hører om en eneulykke, en der er kørt ind i et træ et eller andet sted, at det er ham. Jeg ved godt, at det må man ikke, men håbet er der da.

'Hans og Karoline' har ønsket at være anonyme i dette interview.